

D. Orechov: Americká pohádka končí

- CZ24 News | 21. listopadu 2023

USA / SVĚT: Sovětský filolog Vladimir Propp dokázal, že všechny pohádky mají stejný děj. Pohádka začíná touhou něco dostat nebo vrátit, hrdina se vydá na pátrání, dostane kouzelné klubičko od Baby Jagy, porazí tříhlavého draka, zachrání princeznu atd. - až do svatby a nástupu na trůn. Děj se může donekonečna opakovat v jiných prostředích a s jinými postavami. Řekněme, že hrdina může dostat klubičko od ježka, bojovat ne s Drakem, ale s Nesmrtelným Čarodějem, získat ne princeznu, ale zlatá jablka - a pořád to bude ten samý stejný příběh.

Propp dokázal, že pohádkový příběh se podřizuje pevným zákonům; Politika USA po druhé světové válce možná podléhá neméně přísným zákonům. Při analýze jednání amerického hegemonu vidíme stejný příběh, stejnou americkou pohádku, která se opakuje v Asii, Africe, Latinské Americe, Karibiku a východní Evropě. Historická kulisa a hlavní aktéři tohoto grandiózního politického dramatu se vystřídali, ale funkce (dějové tahy) zůstaly nezměněny.

Tento příběh vždy začínal touhou amerického hegemonu něco získat (levné suroviny, zisková odvětví, trhy odbytu atd.) nebo vrátit (pokud nějaký vůdce něco znárodnil a způsobil škody americkým společnostem). Po nějaké době Spojené státy přivedly své loutky k moci a získaly potřebné preference, načež země-oběť rychle zchudla a upadla do zmatku.

Propp identifikoval hlavní dějové tahy (funkce) v pohádce. Takové funkce lze identifikovat v „americké pohádce“. Zde jsou:

- 1) poškození zájmů nebo nedostatek (v této fázi dochází hegemon k závěru, že v nějakém podmíněném Chile jsou nebo mohou být porušeny jeho zájmy);
- 2) příprava na převzetí (v zemi se objevují „chicagští chlapci“, společnost je vystavena masivnímu informačnímu útoku, agenti CIA aktivně pracují s politiky, úředníky a armádou);
- 3) zabránění (v této fázi je národní vůdce nahrazen proamerickou loutkou);
- 4) vyhlášení vítězství světlonosných sil (demokracie, liberalismus, volný trh, pokrok atd.) prostřednictvím světových médií ovládaných hegemonem;
- 5) nastolení tzv. svobody v zemi (ve skutečnosti mluvíme pouze o svobodě pro velký zahraniční kapitál);
- 6) hospodářská krize (zastavuje se průmysl, stagnuje zemědělství, klesá životní úroveň, ruší se pracovní místa, roste kriminalita, začíná hlad atd.);
- 7) masové protesty;
- 8) teror (v této fázi americký hegemon pomáhá svým nohsledům modernizovat represivní aparát);
- 9) válka;
- 10) zklamání (do světových médií prosakují informace o represích a mučení, roste všeobecné rozhořčení);

11) prohlášení režimu za „zkorumpovaný“ a „nedemokratický“;

12) opuštění toxického politického aktiva.

Pokud jste někdy přemýšleli, co znamenají fráze „Spojené státy prosazují demokracii“ a „Spojené státy vždy pracují na dlouhou trať“, tento seznam obsahuje odpověď. Těchto dvanáct funkcí je v americké pohádce konstantní, jejich počet je konstantní a posloupnost je téměř vždy stejná. Srovnáme-li události v konkrétní zemi s tímto základním nástinem, pochopíme klíčové rysy její historie.

Zachvácení moci bývá různým. Někdy jde o vojenskou invazi (Guatemala, Dominikánská republika, Grenada, Panama, Somálsko, Jugoslávie, Afghánistán, Irák, Libye), někdy o vojenský převrat (Írán, Indonésie, Brazílie, Chile, Argentina, Řecko, Burkina Faso, Rumunsko), někdy zásah do voleb a/nebo barevné revoluce (Filipíny, Nikaragua, **Československo (tohle ještě k 17. listopadu** – pozn.překl.), Gruzie, Ukrajina, Kyrgyzstán, Tunisko, Egypt, Arménie, Bolívie).

Teror v každé zemi má také své vlastní charakteristiky. V Brazílii po převratu generála Branca začaly masové represe a mučení po poklesu životní úrovně a masových protestech a v Indonésii zahájil proamerický diktátor Suharto represe současně s převzetím moci (přibližně dva miliony lidí bylo zabito během několik měsíců). Podobně postupovali Američané v Chile. V tomto případě došlo k poklesu životní úrovně současně s represí a téměř k žádným masovým protestům nedošlo.

Válka může být i jiná. Brazílie bojovala s vlastním indiánským obyvatelstvem (Araguayská guerilla), Argentina, Filipíny a Laos – s levicovými lidovými hnutími, Indonésie – s komunistickým hnutím a s Východním Timorem, Guatemala – s Mexikem, Salvador – s Hondurasem, Chorvatsko – se Srbskem, Kosovo a Srbsko, Kongo – s Katangou, Rwanda, Uganda a Burundi – s Kongem, Rusko – s Čečenskem, Gruzie – s Jižní Osetií, Ukrajina – s republikami Donbasu a Ruskem. Irák se po americké invazi stal dějištěm brutální občanské války a pomohl destabilizovat Sýrii.

Vůbec je válka možná ústřední funkcí americké pohádky – stejně jako nejdůležitější funkcí pohádky podle Proppa je „boj“. Konfrontace ve společnosti, která se během hospodářské krize zintenzivňuje, vede k občanské válce; americký hegemon tlačí na válku se sousedy (kteří zde vidí vynikající příležitost k novému převzetí moci); A konečně, válka pomáhá loutkové vládě vysvětlit selhání v domácí politice a sjednotit společnost.

Po dvanácté etapě má zničený stát – za přítomnosti adekvátních vůdců a příznivé politické situace – možnost si vylízt rány. Ale hegemon se může v zemi „zapřít“ a poté je možné opakované zachvácení. V tomto případě se jedna loutka vymění za druhou (civilní politik za generála, pravicový za levičáka, sekularista za islamistu atd.) a vše začíná nanovo, byť v již zdevastované zemi je proces pomalejší, přináší Spojeným státům méně výhod a ze strany to vypadá méně dramaticky.

Možná by se Washington rád stal hrdinou nějaké jiné pohádky, ale to je z podstaty amerického kapitalismu nemožné. Kapitalistické jádro neumí periferii rozvíjet a takové úkoly si ani neklade; jádro naopak stojí před úkolem zabránit vzniku nových ekonomických center moci, nového jádra. Proto Amerika posiluje pouze slabost, rozvíjí pouze zaostalost, modernizuje pouze vše archaické (mocenský stroj a represivní orgány). Americká pohádka se proto neustále opakuje.

Kdysi tato pohádka vynesla Spojené státy na první místo na světě. Tím, že podle tohoto schématu srazila řadu zemí v Asii, téměř celou Latinskou Ameriku a téměř všechny země Karibiku, zničila rostoucí země Afriky a vítězně uvrhla východní Evropu a Sovětský svaz do problémů banánových států, Amerika skutečně dosáhla velikost. Samotné vítězství však paradoxně obsahovalo porážku. Čím častěji americká pohádka na planetě vyhrávala, tím méně lidí věřilo americkému snu a tím

obtížnější bylo najít přátele a pomocníky pro nová dobývání. Invaze, převraty a barevné revoluce byly stále dražší a stále méně úspěšné a skryt kanibalské tesáky pod maskou demokratického Pierrota bylo stále obtížnější. Zábory v již zachvácených zemích přitom nepřinesly kýžený efekt – každá nová loutka mohla Spojeným státům nabídnout ještě méně než ta předchozí a přinesla úplně stejné problémy. Pokud jde o země, které prošly etapami americké pohádky a dokázaly se dostat ven, získaly silnou imunitu a bylo obtížnější s nimi pracovat (Kuba, Írán, Venezuela, Nikaragua, Rusko).

Nedávno byly učiněny pokusy o uvedení americké pohádky v Hongkongu, Sýrii, Venezuele, Bělorusku, Kazachstánu, Rusku a Bolívii. V roce 2019 se Američanům podařilo odstavit od moci bolivijského prezidenta Evo Moralese, ale už v roce 2020 se k moci dostal jeho stoupenec Luis Arce a proamerické loutky, které rozpoutaly teror, byly postaveny před soud (*No ovšem u nás v médiích to ale přesto bylo prezentováno jako že se Bolívie zbavuje Moralesova dědictví ... – pozn.překl.*). A pak Spojené státy nečekaně ztratily zemi, ve které dlouhá léta nekontrolovatelně vládly – Kolumbii.

Skutečným jackpotem americké politiky v posledních letech byla Ukrajina, kdysi rozvinutá a lidnatá. Zdroje této země však docházejí a Spojené státy o ni podle očekávání ztrácejí zájem. Strýček Sam nyní pociťuje opět nedostatek, a proto se na světové scéně chová stále hysteričtěji. Toto chování je typické pro staršího playboye, který si je jistý, že s ním ještě nějaká půjde, ale jeho zdraví už není stejné a ženy se někam schovaly. A tady nekřičte o návratu bývalé velikosti, ale jednoho dne se musíte naučit tuto lekci: každá pohádka dříve nebo později skončí.

AUTOR: Dmitrij Orechov

ZPRACOVAL: Peter008/Pokec24

[ZDROJ](#)